

1^ο ΕΠΑΛ ΡΕΘΥΜΝΟΥ 2021/2022

2^ο ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Σ.11-12

Πότε και πού;

Στα τέλη του 18^{ου} αιώνα η Γαλλία, υπό την επίδραση των ιδεών του Διαφωτισμού, συγκλονίστηκε από μία κοινωνική επανάσταση που επηρέασε την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια ιστορία. Το σύνθημα της Γαλλικής Επανάστασης ήταν Ελευθερία – Ισότητα – Αδελφσύνη.

Ποια ήταν τα αίτια της Γαλλικής Επανάστασης;

Τα αίτια της Γαλλικής Επανάστασης ήταν η οικονομική κρίση και η κοινωνική ανισότητα.

Πώς ξεκίνησε;

Ο βασιλιάς της Γαλλίας Λουδοβίκος ΙΣΤ΄ συγκάλεσε τη Γενική Συνέλευση των Τριών τάξεων στο Παρίσι (πρώτη τάξη: κληρικοί, δεύτερη τάξη: ευγενείς, Τρίτη τάξη: αστοί, εργάτες και χωρικοί) για να εγκρίνουν την επιβολή νέων φόρων. Οι αντιπρόσωποι της Τρίτης τάξης, που ήταν και οι μόνοι που φορολογούνταν, αντέδρασαν. Ανακήρυξαν τον εαυτό του Γενική Συνέλευση και ορκίστηκαν να δώσουν νέο Σύνταγμα. Ο βασιλιάς δεν τους αναγνώρισε και για να τους αντιμετωπίσει, συγκέντρωσε στρατό στις Βερσαλλίες. Η ενέργεια αυτή, μαζί με την απόλυση του πρωθυπουργού Νεκέρ, που συμφωνούσε με τους αστούς προκάλεσε τη βίαιη αντίδραση των κατοίκων του Παρισιού. Στις **14 Ιουλίου του 1789** το φρούριο της Βαστίλης, στο κέντρο του Παρισιού, που ήταν σύμβολο της απολυταρχίας, γκρεμίστηκε από τους εξαρριωμένους επαναστάτες. Τον Αύγουστο του 1789 ψηφίστηκε η «**Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη**», που καταργούσε τα φεουδαρχικά προνόμια των ευγενών. Ακολούθησαν άλλες τρεις φάσεις της Επανάστασης, μία περίοδος βίας, αναρχίας και επανόδου της απολυταρχίας. Ωστόσο οι σπόροι για μία ελεύθερη και δημοκρατική πολιτεία είχαν μπει.

Γιατί είναι ορόσημο στην Ιστορία;

- Οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και παραμένουν ελεύθεροι και έχουν ίσα δικαιώματα.
- Οι υπήκοοι του κράτους αναγνωρίστηκαν ως ισότιμοι πολίτες, με πολιτικά δικαιώματα κατοχυρωμένα από το Σύνταγμα και τους νόμους.
- Η εξουσία διακρίθηκε σε νομοθετική, εκτελεστική και δικαστική, ώστε να μην ασκείται αυθαίρετα από το ίδιο πρόσωπο ή συλλογικό όργανο.
- Ως πηγή της εξουσίας αναγνωρίστηκε ο κυρίαρχος λαός, σε αντίθεση με τον “ελέω Θεού“ μονάρχη των απολυταρχικών καθεστώτων.
- Αναδείχτηκε η έννοια του εθνικού κράτους ως πατρίδας, την οποία υπερασπίζεται με πατριωτισμό στρατός εθνικός, αποτελούμενος από τους πολίτες της, και όχι μισθοφορικός.
- Κατοχυρώθηκαν πολλά ατομικά δικαιώματα, όπως η ελευθεροτυπία, η ανεξίτηρησκία, η προσωπική ελευθερία, η δωρεάν δημόσια εκπαίδευση κ.ά.
- Αναδείχτηκε ο Τύπος ως εκφραστής της κοινής γνώμης, της οποίας αναγνωρίστηκε η βαρύτητα στις πολιτικές εξελίξεις.

Να εξηγήσετε γιατί η Συμβολή της Γαλλικής Επανάστασης στην εξέλιξη του νεότερου κόσμου υπήρξε καθοριστική.

Η συμβολή της Γαλλικής Επανάστασης στη διαμόρφωση του σύγχρονου κόσμου είναι πολλαπλή. Σε αντίθεση με την Αγγλική και την Αμερικανική Επανάσταση οι οποίες είχαν προηγηθεί και ήταν καθαρά πολιτικές, η **Γαλλική Επανάσταση υπήρξε και επανάσταση κοινωνική**. Για τον λόγο αυτό η επίδραση των ιδεών της σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες υπήρξε καταλυτική και σηματοδότησε την έναρξη μιας σειράς από φιλελεύθερα και δημοκρατικά κινήματα και εξεγέρσεις κατά τις επόμενες δεκαετίες. Ιδιαίτερα στους Έλληνες, που τότε ήταν ακόμη υπήκοοι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, η είδηση για την επανάσταση του γαλλικού λαού κατά της απολυταρχίας υπήρξε κυριολεκτικά μια αποκάλυψη· ήχησε στα αυτιά τους “σαν τη σάλπιγγα της ελευθερίας” και τους ξεσήκωσε για το δικό τους μεγάλο απελευθερωτικό αγώνα το 1821.